

LAKIALOITE 129/1999 vp

Laki rikoslain 28 luvun 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Auton luvaton käyttö pitäisi muuttaa rikoslain 28 luvun 1 §:n mukaiseksi varkaudeksi. Tavoitteena olisi ehkäistä varkauksien tekemistä koventuvien rangaistusten myötä. Nykyisen tilanteen sijasta yhteiskunnan tulisi antaa voimakas singnaali siitä, että se pyrkii suojeleman yksityistä omaisuutta. Yhteiskunnan pitää olla valmis nykyistä voimakkaampiin rangaistuksiin omistuksen tai hallinnan loukkauksiin kohdistuvissa moottoriajoneuvorikoksissa.

Lainmuutoksen myötä asianosaisen lisäksi myös viralliselle syyttäjälle jäisi oikeus syytteen nostamiseksi (vrt. rikoslaki 28 luku 15 §). Tämä voisi helpottaa järjestäytyneen rikollisuuden ja toistuvasti moottoriajoneuvon anastuksiin syylistyneiden kiinnisaamisessa ja tuomitsemisessa. Osallisuudesta ja avunannosta rikokseen säädetään erikseen rikoslain 5 luvussa.

PERUSTELUT

Suomessa autojen hintataso on erittäin korkea mm. korkean autoverotuksen vuoksi. Jos anastuksen kohteena olisi huomattavan arvokas auto, niin ilmeisesti olisi järkevää soveltaa törkeää varkautta koskevaa rikoslain 28 luvun 2 §:ää. Usein juuri arvokkaisiin autoihin kohdistuneet rikokset (luvaton käyttö) ovat järjestäytyneen rikollisuuden organisoimia.

Luvattoman käytön muuttamisella varkaudeksi olisi yleinen ennalta ehkäisevä vaikutus moottoriajoneuvoihin kohdistuvissa rikoksissa. Tällä hetkellä poliisi ei pysty selvittämään kuin pienen osan auton luvattomista käytöistä. Lainmuutoksen ennalta ehkäisevä vaikutus mitä ilmeisemmin helpottaisi myös poliisia työnsä tekemisessä. Toistuvasti auton anastuksia tekeviin rikoksenuusijoihin voitaisiin puuttua tehokkaammin ja kovemmilla rangaistuksilla.

Laman jälkeisten vuosien aikana on auton luvaton käyttö rikoksena yleistynyt. Vielä kahdeksankymmentäluvun puolivälissä auton luvattomia käyttöönottoja oli alle 10 000, kun nykyisin määrä on reilusti yli 20 000. Luvattomia käyttöönottoja oli neljän viime vuoden aikana seuraavasti:

vuonna	kappaletta
1995	19 772
1996	20 261
1997	22 015
1998	26 404

(lähde: Tilastokeskus)

Tilastokeskuksen mukaan kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla on auton luvattomien

käyttöönottojen määrä ollut 14 152, joten koko vuoden määräksi muodostunee noin 28 000 luvaton käyttöönottoa. Tälle vuodelle on siis enustettavissa uusi ennätys edellisvuoden jatkoksi.

Nykyisen rikoslain 28 luvun 7 §:ssä luvaton käyttö määritellään seuraavasti: ”Joka luvottomasti käyttää toisen irtainta omaisuutta taikka kiinteää konetta tai laitetta, on tuomittava luvattomasta käytöstä sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.”

Hallituksen esityksessä rikoslain muuttamisesta vuodelta 1988 todetaan, että moottoriajoneuvon ollessa anastuksen kohde on sovellettava nimenomaan 28 luvun 7 §:ää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 28 luvun 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 28 luvun 7 §, sellaisena kuin se on laissa 769/1990, seuraavasti:

7 §

Luvaton käyttö

Joka luvottomasti käyttää toisen irtainta omaisuutta taikka kiinteää konetta tai laitetta, lukuun ottamatta moottoriajoneuvoa, on tuomittava luvattomasta käytöstä sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Jos rikoksen kohteena on moottoriajoneuvo, sovelletaan tämän luvun 1 ja 2 §:ää.

Yritys on rangaistava.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta .

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1999

Timo Seppälä /kok
Leena-Kaisa Harkimo /kok
Raimo Vistbacka /ps
Klaus Bremer /r
Marjukka Karttunen-Raiskio /kok
Seppo Kanerva /kok

Lasse Virén /kok
Jyri Häkämies /kok
Saara Karhu /sd
Olli Nepponen /kok
Ismo Seivästö /skl
Raimo Mähönen /sd